

NYHETSBLAD JUNI 2001

Skärgårdarnas Riksförbund, box 129,130 54 Dalarö, tel 08 501 517 13
info@skargardsborna.org www.skargardsborna.org, postgiro 85 86 60 - 4

SOMMARLÄSNING

Vilka läser egentligen SRF nyhetsblad under sommaren? Våra medlemmar - skärgårdsborna jobbar ju denna tid dygnet runt och de skärgårdsansvariga tjänstemännen har väl sin semester just nu. Men å andra sidan så finns det så mycket att rapportera om så bladet får ändå gå ut och läsas när ni hinner. Glöm inte att i vanlig ordning maila det vidare till alla du känner, både boende och tjänstemän!

STYRELSEMÖTE PÅ KOSTER 15 - 17 juni:

Ägande och struktur av jord-skog En rapport om ägande och struktur av jord - skog har utkommit, SOU 2001:38, jordbruksdepartementet, Anders Nilsson, tel 405 11 81. Remisstid 7.9. SRF ska svara även om vi inte är remissinstans. Gräsö, Luleå och Hemsö går igenom utredningen Skrivelse till utredaren ang ändringar i "fria handredskapsfisket" samt uppdrag från årsmötet Mötet godkänner förslag till skrivelse med några justeringar och uppdrag åt Mats Ohlsson och Bengt Almkvist att göra dessa samt tillse att både utredaren Bråkenhielm och SIKO får skrivelsen. Obs, den avser enbart ostkustens skärgårdar. Integrerad kustzonförvaltning, verksamhetsplanen EU-kommissionens förslag ang Integrerad kustzonförvaltning har tillställts SRF för remiss med svar senast 7.9. Frågan har nu flyttats från Boverket till Miljödepartementet, avd för miljö kvalitetsfrågor. Beslutas att förbundssekr. gör en sammanfattning av förslaget och skickar ut det för kommentarer, varefter remissvaret sammanställs av au. Kustfiskeutredningen Smålandskusten, Luleå, Bohus och Söderhamn arbetar med svaret. Brevutredningen (bidrag till enskilda vägar och färjor) Kommunikationsgruppen har diskuterat utredningen och beslutat att sammanställa synpunkter och skicka till alla remissinstanser så att dessa i god tid känner till skärgårdsaspekterna. Flera kontakter har tagits med huvudsekreteraren Peter Fäldt och vad som hittills framkommit ser positivt ut när det gäller färjorna. Det kommer dock att bli viktigt att i fortsättningen bevaka Vägverket som får utökade befogenheter. Ansökan om storprojekt inom Mål 2 öarna och Mål 1 Norra och Södra kustregionen + mål 3. Ett utkast till storprojekt diskuteras. Mötet enas om följande huvudinriktning: * Informationssystem och internationellt samarbete * Utbildningssamverkan (ö-skolor och yrkesutbildning) * EU-lots Vi inriktar oss på oktober för vår ansökan. Ledamöter till övervakningskommitté Leader+ Mötet utser Kjell Björkqvist och Anne-Marie Nordström till SRF representanter i övervakningskommittén för Leader+. (Regeringen beslutar vilken som blir ordinarie resp suppleant). Kommande styrelsemöten Gräsö 15 - 16 sept, Visingsö 9 - 10 nov.

GLESBYGDSVERKET - PLANERING FÖR PERMANENTBOENDE

Glesbygdsverket har nu lämnat över sitt förslag till regeringen om åtgärder för att stärka skärgårdssamhällena och möjligheterna till permanentboende. Glesbygdsverket och Skärgårdarnas Riksförbund har tillsammans besökt kustkommuner i de andra nordiska länderna. Vi kan bara konstatera att Sverige har ett mycket svart rekord. Medan andra länder har infört olika skattesatser för fastboende och fritidsboende, förbud för omvandling av permanentus till fritidshus, speciella tillstånd för att förvärva skärgårdsfastigheter så gör Sverige det motsatta - ingenting. SRF har också genomfört en enkät bland kustorganisationer och kommuner. Svaren är entydiga och uttrycker mycken sorg och förbittring. Vi får allt fler "svarta samhällen" där ljusen slocknat vintertid. Särdragen försvinner. Sedvanerätt och känslan för gemensam förvaltning av mark och tillgångar försvinner. Privatiseringen ökar och

sommargäster stängslar in det som tidigare brukats av alla. Tillgängligheten för allmänheten försvinner och det sociala livet avvecklas - till men också för sommargästerna. Skatteunderlaget för värdkommunen sviktar. Sommargästerna betalar ingen skatt. Hamnområden och verksamhetslokaler privatiseras. Vissa kommuner har sålt fiskehamnarna till fritidsboende och det går inte längre att landa fisk där. Idag är en stor del av de fastboende pensionärer. Ungdomarna känner vanmakt och frustration. De har inte råd att ta över efter föräldrarna. Även näringslokaler blir för dyra. Kunskaperna försvinner. Exempelen från de andra nordiska länderna visar att det går att göra något. Vi kan differentiera skattesatserna såsom Finland gör och vi kan ha en noggrann planering som Norge. En modell för styrning är Kärringöns aktiebolag och en annan är Kosternämnden. I Stockholmsområdet arbetar man med kommunala skärgårdsråd och har även tagit initiativ till ett intraregionalt.

ÖVERSYN AV GLESBYGDSVERKET

Riksdagens revisorer har granskat Glesbygdsverkets uppdrag och funnit det otydligt. SRF har fått yttrandet på remiss och kan hålla med om att uppdraget måste förtydligas - men med ett bibehållande av det sektors-övergripande uppdraget. Det är viktigt att någon myndighet har en helhetssyn i sitt uppdrag. En risk blir visserligen att man kan lite om mycket och blir ytlig i sin analys. Det borde kunna avhjälpas med att Glesbygdsverket fick tillgång till medel för analyser och kunde lägga ut uppdrag på olika forskningsinstitut. Men skärgårdens erfarenheter är att vi lätt blir förlorare så fort myndigheterna fungerar sektorsvis - då blir vi de besvärliga undantagen. Den geografiska avgränsning av begreppet "glesbygd" som revisorerna vill ha får inte innebära att den tätortsnära skärgården utesluts från Glesbygdsverkets uppdrag.

INTERNATIONELLT

Irland - gemensamt Leader+-område Vi har fått ännu ett exempel på att Leader+ i andra länder används för att utveckla skärgården gemensamt. Att Irlands öar ligger splittrat längs olika kustavsnitt utgör inget hinder för Leader+. Det är underligt att Sverige ska utmärka sig så självdestruktivt och inte våga använda EU som utvecklingsinstrument. Irland ansöker om Leader+-medel för internationellt samarbete vilket kan innebära finansiering för vårt nätverk mellan Europas små öar. CPMR - öregionernas lobbyorganisation inom EU har haft sitt årsmöte på Korsika i juni. I konferensens slutdokument uttrycks rädsla för att östutvidgningen förskjuter EU:s maktbas till Europas mitt - bort från kusten och att intresset för eftersatta kustområden kommer att minska. Man är också oroliga för ett nytt befolkningsstatistiksystem som "trollar bort" öarna och för in dem under näraliggande fastlandsområden. Vidare kräver man konkretiseringar av de uttalanden som gjorts inom EU när det gäller hänsyn till öarnas förhållanden. Kustfisket framhålls och vikten av lokalt bestämmande över detta. CPMR ska under året bedriva tre olika utvecklingsprojekt: - styrning och utveckling av ö-områden - festivaler kring ökulturer - ö-sport-tävlingar Ordförande för CPMR är Jean Baggioni från Korsika. svensk representant i CPMR:s styrelse är Hans Klintbom från Gotland.